

23-07-2012

Број: 05-05-1-2227-2/12
Сарајево, 17. јули 2012. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMIJENO: 23. 07. 2012			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Prej. broja
01/02	-05-2	965/R	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Конвенција Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE) о прекограничним ефектима индустријских хаварија.

Будући да је Министарство спољне трговине и економских односа БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Ранко Нинковић

Broj: 08/1-23-05-5-5369-5/12

Datum: 11. juli 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIJAM. JEDIN. 17-07-2012		20	
Uglednik	Uglednik	Uglednik	Uglednik
05	05-1	2227	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija, dostavlja se;

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji predmetne konvencije koja je sačinjena u Helsinkiju, 17. marta 1992. godine, na engleskom, francuskom i ruskom jeziku.

Temeljem Odluke Predsjedništva BiH sa 17. redovne sjednice održane 24. januara 2012.g. (kopija Odluke broj: 01-50-1-157-32/12. od 24. januara 2012.g. je u prilogu ovog akta), Bosna i Hercegovina pristupa Konvenciji o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 10. sjednici održanoj 12. juna 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-1645-13/12 od 13. 06. 2012.g. je također u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, akt broj: 01-02-214/12 od 29. 03. 2012.g, koji na Nacrt odluke o ratifikaciji nije imao primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Ministar
dr. Zlatko Lagumdžija

**КОНВЕНЦИЈА
ЕКОНОМСКЕ КОМИСИЈЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
ЗА ЕВРОПУ (UNECE)
О
ПРЕКОГРАНИЧНИМ ЕФЕКТИМА
ИНДУСТРИЈСКИХ ХАВАРИЈА**

КОНВЕНЦИЈА

**ЕКОНОМСКЕ КОМИСИЈЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА ЕВРОПУ
О ПРЕКОГРАНИЧНИМ ЕФЕКТИМА ИНДУСТРИЈСКИХ ХАВАРИЈА**

Преамбула

- Члан 1: Дефиниције
- Члан 2: Обим
- Члан 3: Опште одредбе
- Члан 4: Идентификација, консултације и савјетовање
- Члан 5: Намјерно продужење
- Члан 6: Спречавање
- Члан 7: Доношење одлуке о локацији
- Члан 8: Спремност у хитним случајевима
- Члан 9: Информисање јавности
- Члан 10: Системи обавјештавања о индустријској хаварији
- Члан 11: Реакција
- Члан 12: Узајамна помоћ
- Члан 13: Одговорност и обавеза
- Члан 14: Истраживање и развој
- Члан 15: Размјена информација
- Члан 16: Размјена технологије
- Члан 17: Надлежни органи и особе за контакт
- Члан 18: Конференција страна Конвенције
- Члан 19: Право гласа
- Члан 20: Секретаријат
- Члан 21: Рјешавање спорова
- Члан 22: Ограничења на пренос информација
- Члан 23: Имплементација Конвенције
- Члан 24: Билатерални и мултилатерални споразуми
- Члан 25: Статус Прилога

- Члан 26: Амандмани на Конвенцију
- Члан 27: Потписивање Конвенције
- Члан 28: Депозитар
- Члан 29: Ратификација, прихватање, одобрење и приступање
- Члан 30: Ступање на снагу
- Члан 31: Одустајање
- Члан 32: Аутентични текстови

Прилог I: Опасне материје за сврхе дефинисања опасних активности

Прилог II: Поступак испитне комисије у складу са чланом 4. и 5.

Прилог III: Поступак у складу са чланом 4.

Прилог IV: Превентивне мјере у складу са чланом 6.

Прилог V: Анализа и процјена

Прилог VI: Доношење одлуке о локацији у складу са чланом 7.

Прилог VII: Мјере за повећање спремности у хитним случајевима у складу са чланом 8.

Прилог VIII: Информације за јавност у складу са чланом 9.

Прилог IX: Системи обавјештавања о индустријским хаваријама у складу са чланом 10.

Прилог X: Узајамна помоћ у складу са чланом 12.

Прилог XI: Размјена информација у складу са чланом 15.

Прилог XII: Задаци за узајамну помоћ у складу са чланом 18, став 4.

Прилог XIII: Арбитража

ПРЕАМБУЛА

Стране уговорнице ове Конвенције,

Свјесне посебне важности, у интересу садашњих и будућих генерација, заштите људског здравља и околине од штетних утицаја индустријских хаварија,

Признајући важност и хитност спречавања озбиљних штетних ефеката индустријских хаварија на људе и околину, и промовисања свих мјера које стимулишу рационално, економично и ефикасно кориштење мјера за спречавање, спремност и реаговање како би се омогућио здрав и одржив привредни развој,

Узимајући у обзир чињеницу да се ефекти индустријских хаварија могу осјетити и преко граница и да захтијевају сарадњу међу државама,

Потврђујући потребу промовисања активне међународне сарадње међу заинтересованим државама прије, током и после хаварије, да би се ојачале одговарајуће политике и оснажиле координисане акције на свим одговарајућим нивоима за промовисање спречавања, спремности и реаговања на прекограничне ефекте индустријских хаварија,

Примјећујући важност и корисност билатералних и мултилатералних аранжмана за промовисање спречавања, спремности и реаговања на ефекте индустријских хаварија,

Свјесне улоге коју је одиграла у том погледу Економска комисија Уједињених нација за Европу (ЕСЕ) и подсећајући, између осталог, на ЕСЕ Кодекс понашања код загађења прекограничних вода на копну због хаварије, као и на Конвенцију о оцјени утицаја на околину у прекограничном контексту,

Имајући у виду релевантне одредбе Коначног документа Конференције за безбједност и сарадњу у Европи (CSCE), Закључног документа са Бечког састанка представника држава учесница CSCE, и исход састанка у Софији о заштити околине CSCE, као и одговарајуће активности и механизме у Програму за околину Уједињених нација (UNEP), а посебно APELL програм, у Међународној организацији рада (ILO), посебно Кодекс праксе о превенцији већих индустријских хаварија, и у другим релевантним међународним организацијама,

Разматрајући одговарајуће одредбе Декларације Конференције Уједињених нација о човјековој околини, а посебно принцип 21, према коме државе, у складу са Повелом Уједињених нација и принципима међународног права, имају суверено право да искориштавају властите ресурсе у складу са властитим политикама о околини, и одговорност да обезбиједи да активности у оквиру њихове надлежности или контроле не изазивају штету по околину у другим државама или у просторима иза граница државне надлежности,

Узимајући у обзир принцип "загађивач плаћа", као општи принцип међународног права о околини,

Наглашавајући принципе међународног права и обичаја, а посебно принцип добросусједских односа, реципроцитета, недискриминације и добрих намјера,

споразумјеле су се о слједећем:

Члан 1. Дефиниције

За потребе ове Конвенције,

„Индустријска хаварија“ значи догађај који резултира из неконтролисаног развоја ситуације током неке активности при којој се користе опасне материје било:

У објекту, на примјер током производње, кориштења, складиштења, руковања или одлагања опасних материја; или

Током транспорта уколико спада под став 2(д) члана 2.;

(б) „Опасна активност“ значи свака активност гдје су присутне једна или више опасних материја или гдје могу бити пристуне у количинама које су једнаке или прелазе преко дозвољеног прага, како је наведено у Прилогу I ове Конвенције, и које су у стању изазвати прекограничне ефекте;

(б) „Ефекти“ – значи све директне или индиректне, непосредне или касније штетне последице изазване индустријском хаваријом на, између осталог:

Људе, флору и фауну;

Тло, воду, ваздух и природу;

Интеракција између фактора под (i) и (ii)

Материјална средства и културно наслеђе, укључујући историјске споменике;

(д) „Прекогранични ефекти“ значи озбиљне последице у оквиру надлежности стране уговорнице Конвенције које су настале као резултат индустријске хаварије која се догодила под надлежношћу друге стране;

(е) „Оператер“ значи свако физичко и правно лице, укључујући и јавне органе, који су одговорни за активност, као што је надзор, планирање извршења или извршење активности;

(ф) „Страна Конвенције“ значи, уколико текст ове Конвенције не предвиђа другачије, страна уговорница ове Конвенције;

(г) „Страна поријекла“ значи свака страна или стране Конвенције под чијом је надлежношћу настала или може да настане индустријска хаварија;

(х) "Погођена страна" значи свака страна или стране Конвенције која је погођена или која може бити погођена прекограничним последицама индустријске хаварије;

(и) „Заинтересоване стране“ свака страна поријекла и свака погођена страна Конвенције;

„Јавност“ значи једно или више физичких или правних лица.

Члан 2. Предмет Конвенције

Ова Конвенција се примјењује на спречавање, спремност и реаговање на индустријске хаварије које могу да изазову прекограничне ефекте, укључујући и посљедице хаварија изазваних природним катастрофама, као и на међународну сарадњу у вези узајамне помоћи, истраживања и развоја, размјене информација и размјене технологије из области превенције, спремности и реаговања на појаву индустријских хаварија.

Ова Конвенција се не односи на:

- (а) Нуклеарне несреће и радиолошке опасности;
- (б) Несреће на војним објектима;
- (ц) Кварове на бранама, са изузетком посљедица индустријских хаварија изазваних таквим кваровима;
- (д) Транспортне несреће на копну са изузетком:
хитног реаговања на такве несреће;
транспорта на мјесту опасних активности;
- (е) Случајно ослобађање генетски модификованих организама;
- (ф) Несреће изазване активностима у мору; укључујући истраживање морског дна и његову експлоатацију;

Излијевање нафте или других штетних материја у море.

Члан 3. Опће одредбе

Стране Конвенције ће, узимајући у обзир већ учињене напоре на државном и међународном нивоу, предузети одговарајуће мјере и сарађивати у домену ове Конвенције, на заштити људи и околине од индустријских хаварија спречавањем таквих случајева што је могуће више, смањењем њихове учесталости и тежине и ублажавањем њихових посљедица. У том циљу, примјењиваће се мјере спречавања, спремности и реагирања, укључујући и мјере обнове.

Стране Конвенције ће помоћу размјене информација, консултација и других мјера сарадње и без непотребног одлагања развијати и спроводити политике и стратегије за

смањење ризика индустријских хаварија и побољшање превентивних, мјера спремности и реаговања на ове појаве, укључујући мјере обнове, узимајући у обзир, да би се избјегло непотребно дуплирање, напоре већ предузете на државном и међународном нивоу.

Стране Конвенције ће обезбиједити да оператер буде обавезан предузети све мјере потребне за безбједно извођење опасне активности и за спречавање индустријских хаварија.

У циљу имплементације одредби ове Конвенције, стране Конвенције ће предузети одговарајуће законске, регулаторне, административне и финансијске мјере за спречавање, спремност и реаговање на индустријске хаварије.

Одредбе ове Конвенције неће утицати на обавезе страна по међународном праву у односу на индустријске хаварије и опасне активности.

Члан 4.

Идентификација, консултације и савјетовање

У сврху предузимања превентивних мјера и увођења мјера спремности, страна поријекла ће предузети одговарајуће мјере ради идентификовања опасних активности у оквиру своје надлежности и ради осигурања да се погођене стране обавијесте о свакој таквој предложеној или постојећој активности.

Заинтересоване стране ће, на иницијативу сваке заинтересоване стране, учествовати у дискусији о идентификацији оних опасних активности које разумно могу да изазову прекограничне ефекте. Ако се заинтересоване стране не сагласе о томе да ли је нека активност опасна, свака таква страна може, уколико се стране не сагласе о неком другом методу рјешавања овога питања, да достави ово питање испитној комисији у складу са одредбама Прилога II ове Конвенције.

Стране ће, у односу на предложене или постојеће опасне активности, примјењивати процедуре утврђене у Прилогу III ове Конвенције.

Када нека опасна активност подлијеже оцјени утицаја на околину у складу са Конвенцијом о оцјени утицаја на околину у прекограничном контексту и та оцјена укључује процјену прекограничних ефеката - посљедица индустријских хаварија од опасних активности, која се врши у сагласности са условима ове Конвенције, коначна одлука предузета за потребе Конвенције о оцјени утицаја на околину у прекограничном контексту испуњава релевантне захтјеве ове Конвенције.

Члан 5.

Намјерно продужење

Заинтересоване стране морају, на иницијативу било које од њих, да ступе у разговоре о томе да ли ће третирати активност која није обухваћена Прилогом I као опасну. Након постизања узајамне сагласности, оне могу користити савјетодавни механизам по свом избору, или испитну комисију у складу са Прилогом II, у циљу савјетовања. Када се

стране Конвенције тако договоре, ова Конвенција или њен дио се примјењује на предметну активност као да је опасна.

Члан 6. Превенција

1. Стране ће предузети одговарајуће мјере за превенцију појаве индустријских хаварија, укључујући мјере навођења оператера на предузимање акција за смањење ризика од индустријских хаварија. Такве мјере могу укључивати, али нису ограничене на мјере из Прилога IV ове Конвенције.

2. Што се тиче опасних активности, страна поријекла ће захтијевати од оператера да докаже да је извођење опасне активности безбједно пружањем информација као што су основни детаљи о процесу, укључујући али не и ограничавајући се на анализу и процјену како је спецификовано у Прилогу V ове Конвенције.

Члан 7. Доношење одлуке о локацији

У оквиру свог правног система, страна поријекла ће, са циљем максималног умањења ризика за становништво и околину свих погођених страна, тежити утврђивању политика о локацији нових опасних активности и о значајнијим модификацијама постојећих опасних активности. У оквиру свог правног система, погођена страна ће, са циљем максималног умањења односних ризика, тражити утврђивање политика о значајнијим развојним подухватима на просторима који би могли бити угрожени прекограничним ефектима индустријске хаварије због опасне активности. У изради и утврђивању ових политика, стране требају размотрити питања изложена у Прилогу V, став 2, подставови (1) до (8), и Прилогу VI ове Конвенције.

Члан 8. Спремност у хитним случајевима

1. Стране Конвенције ће предузети одговарајуће мјере да успоставе и одржавају адекватну спремност да одговоре на појаву индустријских хаварија. Стране ће обезбиједити да се предузму мјере за спремност које ће ублажити прекограничне посљедице таквих хаварија, с тим што задатке на лицу мјеста предузимају оператери. Ове мјере могу да укључују, без ограничења, мјере из Прилога VII ове Конвенције. Посебно, заинтересоване стране ће информисати једна другу о својим плановима за кризне ситуације.

2. Страна поријекла ће обезбиједити за опасне активности припрему и имплементацију планова за кризне ситуације на локацији, укључујући одговарајуће мјере за реаговање и друге мјере за спречавање и максимално умањење прекограничних посљедица. Страна поријекла ће обезбиједити другим заинтересованим странама елементе којима располаже за израду планова за кризне ситуације.

3. Свака страна Конвенције ће за опасне активности обезбиједити припрему и имплементацију планова за кризне ситуације изван локације који садрже и мјере које се морају предузети у оквиру њене територије за спречавање и максимално умањење прекограничних ефеката. У припреми ових планова, водиће се рачуна о закључцима анализе и процјене, а посебно питањима утврђеним у Прилогу V, став 2, подставови (1) до (5). Заинтересоване стране ће настојати да ове планове учине компатибилним. Према потреби, направиће се заједнички планови за кризне ситуације изван локације како би се олакшало усвајање адекватних мјера реаговања.

4. Ревизија планова за кризне ситуације се треба редовно вршити, или онда када то околности захтијевају, узимајући у обзир искуство стечено у рјешавању актуелних кризних ситуација.

Члан 9.

Информисање и учешће јавности

1. Стране Конвенције ће обезбиједити да се адекватне информације дају у јавност у подручјима која би могле бити угрожена индустријском хаваријом из опасне активности. Ове информације се морају преносити каналима које стране Конвенције сматрају одговарајућим, садржавају елементе из Прилога VIII ове Конвенције и требају узети у обзир питања из Прилога V, став 2, подставови (1) до (4) и (9).

2. Страна поријекла ће, у складу са одредбама ове Конвенције и кад год је то могуће и одговарајуће, дати могућност јавности у подручјима која би могла бити угрожена да учествује у релевантним поступцима с циљем да се објави њено мишљење и ставови о мјерама превенције и спремности, и обезбиједити да је могућност дата јавности погођене стране еквивалентна оној која је дата јавности стране поријекла.

3. Стране Конвенције ће, у складу са својим правним системима и, ако је пожељно, на бази реципроцитета, омогућити да физичка и правна лица која јесу или која могу бити озбиљно угрожена услед прекограничних ефеката индустријске хаварије на територији једне стране Конвенције, имају приступ и третман у релевантним управним и судским процесима, укључујући могућност покретања судског поступка и улагања жалбе на одлуку која утиче на њихова права, а који је еквивалентан третману који имају лица у оквиру њихове надлежности.

Члан 10.

Системи обавјештавања о индустријској хаварији

1. Стране Конвенције ће, у циљу добивања и слања обавјештења о индустријским хаваријама која ће садржавати информације потребне да би се сузбили прекогранични ефекти, обезбиједити на одговарајућем нивоу успостављање и функционисање компатибилног и ефикасног система обавјештавања о индустријским хаваријама.

2. У случају индустријске хаварије, или директне пријетње од ње, која изазива или која може да изазове прекограничне последице, страна поријекла ће обезбиједити да угрожене стране буду одмах и без одлагања обавијештене на одговарајућим нивоима о индустријској хаварији путем система обавјештавања. Такво обавјештење ће укључивати и елементе садржане у Прилогу IX ове Конвенције.

3. Заинтересоване стране ће обезбиједити да се, у случају индустријске хаварије или директне пријетње од ње, што је прије могуће и до нивоа који одговара околностима активирају планови за кризне ситуације припремљени у складу са чланом 8.

Члан 11. Реакција

1. Стране Конвенције ће обезбиједити да се, у случају индустријске хаварије или директне пријетње од ње, предузму адекватне мјере реакције, и то што је прије могуће и користећи најефикаснију праксу, да би се ефекти ограничили и свели на минимум.

2. У случају индустријске хаварије, или директне пријетње од ње, која изазива или може да изазове прекограничне посљедице, заинтересоване стране ће обезбиједити да се посљедице процијене, према потреби, заједнички у сврху предузимања мјера за адекватно реаговање. Заинтересоване стране ће настојати да координирају своје мјере реакције на појаву хаварије.

Члан 12. Узајамна помоћ

1. Ако једна страна Конвенције треба помоћ у случају индустријске хаварије, она може да затражи помоћ од других страна, уз назнаку обима и типа потребне помоћи. Страна којој је захтјев за помоћ упућен мора одмах да одлучи и обавијести страну која тражи помоћ да ли је она у могућности да пружи потребну помоћ и да наведе обим и услове помоћи коју би она могла да пружи.

2. Заинтересоване стране ће сарађивати на олакшавању брзог пружања помоћи која је договорена према ставу 1. овога члана, укључујући, према потреби, и акцију за смањење посљедица и утицаја индустријске хаварије до минимума, као и пружање опште помоћи. Уколико стране Конвенције немају билатералне или мултилатералне споразуме који регулишу аранжмане за пружање узајамне помоћи, помоћ ће се пружити у складу са Прилогом X ове Конвенције, уколико се стране Конвенције не договоре другачије.

Члан 13. Одговорност и обавеза

Стране Конвенције ће подржати одговарајуће међународне напоре да се израде правила, критеријуми и поступци у области одговорности и обавеза.

Члан 14. Истраживање и развој

Стране Конвенције ће, према потреби, да иницира и сарађује у спровођењу истраживања и у развоју метода и технологија за спречавање, спремност и реаговање на појаву индустријских хаварија. За те потребе, стране Конвенције ће подстицати и активно промовисати научну и технолошку сарадњу, укључујући истраживање мање опасних процеса које има за циљ да смањи опасност од хаварије и да спријечи и ограничи посљедице индустријских хаварија.

Члан 15. Размјена информација

Стране Конвенције ће, на мултилатералном и билатералном нивоу, размјењивати информације којима се може редовно располагати, укључујући и елементе садржане у Прилогу XI ове Конвенције.

Члан 16. Размјена технологије

1. Стране Конвенције ће, у складу са својим законима, прописима и праксом, олакшати размјену технологије за спречавање, спремност и реаговање на ефекте индустријских хаварија, посебно путем промоције:

размјене расположиве технологије на различитим финансијским основама;

(б) директних индустријских контаката и сарадње;

(ц) размјене информација и искустава;

(д) пружања техничке помоћи.

2. У промовисању активности из става 1, подставови (а) до (д) овога члана, стране Конвенције ће створити повољне услове олакшавањем контаката и сарадње међу заинтересованим организацијама и појединцима у приватном и јавном сектору који могу да обезбиједи технологију, пројектовање и инжењерске услуге, опрему или финансије.

Члан 17. Надлежни органи и особе за контакт

Свака страна ће именовати или успоставити један или више надлежних органа за потребе ове Конвенције.

Без утицаја на друге аранжмане на билатералном или мултилатералном нивоу, свака страна ће именовати или успоставити једну особу /тијело за контакт ради обавјештавања о индустријским хаваријама у складу са чланом 10, и особу/тијело за контакт за потребе узајамне помоћи у складу са чланом 12. Ове особе за контакт пожељено је да буду исте.

Свака страна Конвенције ће у року од три мјесеца од датума ступања на снагу ове Конвенције за ту страну, обавијестити друге стране, путем Секретаријата из члана 20,

које тијело или тијела је она именовала као особе за контакт и као свој надлежни орган или органе.

Свака страна Конвенције ће у року од једног мјесеца од датума одлуке, информисати друге стране, путем Секретаријата о свим промјенама у погледу именовања које је извршила по ставу 3. овог члана.

Свака страна Конвенције ће у свако доба одржавати у функцији своје особе/тијела за контакт и системе обавјештавања о индустријским хаваријама у складу са чланом 10.

Свака страна Конвенције ће у свако доба одржавати у функцији своје особе/тијела за контакт и органе који су одговорни за слање и примање захтјева за помоћ и прихватање понуда помоћи у складу са чланом 12.

Члан 18. Конференција страна Конвенције

1. Представници страна Конвенције ће конституисати Конференцију страна ове Конвенције и редовно ће одржавати своје састанке. Први састанак Конференције страна ће бити сазван најкасније годину дана након датума ступања на снагу ове Конвенције. Након тога, састанак Конференције страна ће се одржавати најмање једанпут годишње или на писмени захтјев било које стране, под условом да у року од шест мјесеци након просљеђивања захтјева од стране Секретаријата, најмање једна трећина страна подржи одржавање састанка Конференције.

2. Конференције страна ће да:

прати имплементацију ове Конвенције;

- (б) извршава савјетодавне функције у циљу јачања способности страна за спречавање, припрему и реаговање на прекограничне ефекте индустријских хаварија и за олакшавање осигурања техничке помоћи и савјета на захтјев страна које претрпе индустријску хаварију;
- (ц) успостави, према потреби, радне групе и друге одговарајуће механизме за разматрање питања у односу на имплементацију и развој ове Конвенције и у том циљу, припреми одговарајуће студије и другу документацију и достави препоруке за разматрање на Конференцији страна;
- (д) испуњава све друге функције које су потребне према одредбама ове Конвенције;
- (е) На свом првом састанку, размотриће и консензусом усвојити пословник о раду за своје састанке.

3. Конференција страна ове Конвенције ће у вршењу својих функција, када то буде сматрала потребним, такође сарађивати са другим релевантним међународним организацијама.

4. Конференција страна ове Конвенције ће, на свом првом састанку, донијети програм рада, посебно у погледу тачака садржаних у Прилогу XII ове Конвенције. Конференција страна ове Конвенције ће такође одлучити о методу рада, укључујући и кориштење државних центара и сарадње са релевантним међународним организацијама и успостављање система са циљем олакшавања имплементације ове Конвенције, посебно за узајамну помоћ у случају индустријске хаварије, и надоградње одговарајућих постојећих активности у оквиру релевантних међународних организација. Као дио програма рада, Конференција страна ове Конвенције ће прегледати постојеће државне, регионалне и међународне центре и друга тијела и програме усмјерене ка координисању информација и напора у спречавању, спремности и реаговању на индустријске хаварије, с циљем утврђивања које додатне међународне институције или центри могу бити потребни да врше задатке наведене у Прилогу XII.

5. Конференција страна ове Конвенције ће, на првом састанку, почети разматрање процедура за стварање повољнијих услова за размјену технологије за спречавање, спремност и реаговање на ефекте индустријских хаварија.

6. Конференција страна ове Конвенције ће за потребе ове Конвенције да усвоји смјернице и критеријуме за олакшавање идентификације опасних активности.

Члан 19. Право гласа

1. Осим како је предвиђено у ставу 2. овога члана, свака страна ове Конвенције ће имати један глас.

2. Организације за регионалну економску интеграцију, како је дефинисано у члану 27, ће о питањима у оквиру своје надлежности остваривати своје право гласа са бројем гласова који је једнак броју држава чланица организације које су стране ове Конвенције. Таква организација не може да оствари своје право гласа ако било која њена чланица оствари право и гласа, и обратно.

Члан 20. Секретаријат

Извршни секретар Економске комисије за Европу ће вршити сљедеће функције Секретаријата:

- (a) сазивати и припремати састанке страна Конференције.
- (б) преносити странама Конференције извјештаје и друге информације примљене у складу са одредбама ове Конвенције;
- (ц) све друге функције које одреди Конференција страна.

Члан 21. Рјешавање спорова

1. Ако дође до спора између двије или више страна Конвенције у погледу тумачења или примјене ове Конвенције, оне ће тежити рјешењу путем преговора или на други мирољубив начин прихватљив за све стране у спору.

2. Код потписивања, ратификације, прихватања, одобрења или приступања овој Конвенцији, или било када након тога, страна Конвенције може да изјави писменим путем депозитару да, за спор који није ријешен у складу са ставом 1. овога члана, она прихвата један или оба сљедећа инструмента рјешавања спорова обавезујућим у односу на било коју другу страну Конвенције која прихвата исту обавезу:

(а) Подношење спора Међународном суду правде;

(б) Арбитража у складу са поступком изложеним у Прилогу XIII ове Конвенције.

3. Ако су стране у спору прихватиле оба начина рјешавања спора из става 2. овог члана, спор се може доставити на рјешавање само Међународном суду правде, уколико се стране у спору не сагласе другачије.

Члан 22.

Ограничења пријеноса информација

1. Одредбе ове Конвенције неће утицати на права или обавезе страна Конвенције у складу са њиховим државним законима, прописима, административним одредбама или прихваћеним правним праксама и примјењљивим међународним прописима за заштиту информација у односу на личне податке, индустријске и комерцијалне тајне податке, укључујући интелектуалну својину или државну безбједност.

2. Ако нека страна Конвенције ипак одлучи да пренесе информације другој страни Конвенције, страна која прими такве заштићене информације ће поштовати повјерљивост примљених информација и услове под којима су оне пренесене, а користиће ове информације само за сврхе за које су оне и пренесене.

Члан 23.

Имплементација Конвенције

Стране Конвенције ће периодично слати извјештај о имплементацији ове Конвенције.

Члан 24.

Билатерални и мултилатерални споразуми

1. Стране Конвенције могу, у циљу имплементације својих обавеза по овој Конвенцији, наставити постојеће или закључити нове билатералне или мултилатералне споразуме или друге аранжмане.

2. Одредбе ове Конвенције неће утицати на право страна Конвенције да, на основу билатералног или мултилатералног споразума према потреби, строже мјере од оних које се захтијевају овом Конвенцијом.

Члан 25.
Статус Прилога

Прилози ове Конвенције чине саставни дио ове Конвенције.

Члан 26.
Амандмани на Конвенцију

1. Амандмане на ову Конвенцију може да предложи било која страна Конвенције.
2. Текст сваког предложеног амандмана на ову Конвенцију подноси се писмено извршном секретару Економске комисије за Европу, који ће га даље прослиједити свим странама Конвенције. Конференција страна ће дискутовати о предложеном амандману на свом сљедећем годишњем састанку, под условом да је извршни секретар Економске комисије за Европу прослиједио те приједлоге странама Конвенције најмање деведесет дана унапријед.
3. За амандмане на ову Конвенцију – осим амандмана на Прилог I, за који је процедура описана у ставу 4. овог члана:

Амандмани на ову Конвенцију усвајају се консензусом страна које присуствују састанку, а исте ће депозитар прослиједити свим странама Конвенције на ратификацију, прихватање или одобрење;

- (б) Инструменти за ратификацију, прихватање или одобрење амандмана ће се депоновати код депозитара. Усвојени амандмани у складу са овим чланом ће ступити на снагу за стране Конвенције које су их прихватиле деведесетог дана након датума када депозитар прими шеснаести инструмент ратификације, прихватања или одобрења;
- (ц) Након тога, амандмани ће ступити на снагу за све друге стране деведесетог дана након што та страна Конвенције депонује свој инструмент ратификације, прихватања или одобрења амандмана.

4. За Амандмане на Прилог I:

(а) Стране Конвенције ће учинити све да постигну споразум консензусом. Ако су исцрпљени сви напори за консензус и ако споразум није постигнут, амандмани ће, као крајње прибјежиште, бити усвојени са девет-десетинском већином гласова страна Конвенције које присуствују и које гласају на састанку. Ако се усвоје на Конференцији страна, амандмани ће бити достављени странама и препоручени за одобрење;

(б) По истеку дванаест мјесеци од датума када их извршни секретар Економске комисије за Европу достави, амандмани на Прилог I ће ступити на снагу за оне стране Конвенције које нису доставиле обавјештење у складу са одредбама под-става 4 (ц) овога члана, и то под условом да најмање шеснаест страна Конвенције није доставило такво обавјештење.

(ц) Свака страна која није у могућности да прихвати амандман на Прилог I ове Конвенције ће о томе ће обавијестити извршног секретара Економске комисије за Европу и то писменим путем у року од дванаест мјесеци од датума саопштења о усвајању. Извршни секретар ће одмах, без одлагања, да обавијести све стране Конвенције о сваком таквом примљеном саопштењу. Страна Конвенције може у свако доба да замијени своје претходно обавјештење прихватањем, а амандман на Прилог I ће затим ступити на снагу за ту страну Конвенције.

(д) За потребе овога става „стране које присуствују и гласају“ значи стране Конвенције које су присутне на састанку и које дају свој глас за или против.

Члан 27.

Потписивање Конвенције

Ова Конвенција ће бити отворена за потписивање у Хелсинкију 17. и 18. марта 1992, а након тога у сједишту Уједињених народа у New Yorku до 18. септембра 1992. за државе чланице Економске комисије за Европу, као и државе које имају консултативни статус код Економске комисије за Европу у складу са ставом 8. Резолуције Економског и социјалног савјета 36. (IV) од 28. марта 1947, као и за организације регионалне економске интеграције конституисане од суверених држава чланица Економске комисије за Европу на које је пренесена надлежност њихових држава чланица у погледу питања која регулише ова Конвенција, укључујући надлежност за закључење међународних споразума у вези са овим питањима.

Члан 28.

Депозитар

Генерални секретар Уједињених нација ће дјеловати као депозитар ове Конвенције.

Члан 29.

Ратификација, прихватање, одобрење и приступање

1. Ова Конвенција подлијеже ратификацији, прихватању или одобрењу од стране држава и организација регионалне економске интеграције из члана 27.
2. Ова Конвенција ће бити отворена за приступање за државе и организације из члана 27.
3. Свака организација из члана 27. која постане страна ове Конвенције а да ни једна од њених држава чланица није постала страна Конвенције, подлијеже свим обавезама по овој Конвенцији. У случају такве организације, чија је једна или више држава чланица постала страна ове Конвенције, та ће организација и њене државе чланице одлучити о одговорностима сваке од њих за извршење њихових обавеза по овој Конвенцији. У тим случајевима, организација и државе чланице неће имати право паралелно остваривати своја права по овој Конвенцији.
4. У својим инструментима ратификације, прихватања, одобрења или приступа, организација регионалне економске интеграције из члана 27. ће се изјаснити о нивоу

своје надлежности у погледу питања која регулира ова Конвенција. Свака таква организација ће такође обавијестити депозитара о свакој релевантној измјени у обиму надлежности.

Члан 30. Ступање на снагу

1. Ова Конвенција ће ступити на снагу деведесетог дана након датума депоновања шеснаестог инструмента ратификације, прихватања, одобрења или приступања.
2. За потребе става 1. овога члана, ниједан инструмент депонован од стране организације из члана 27. неће се рачунати као додатни оним инструментима који су депоновани од стране држава чланица ове организације.
3. За сваку државу или организацију из члана 27. која ратификује, прихвати или одобри ову Конвенцију или јој приступи након депоновања шеснаестог инструмента ратификације, прихватања, одобрења или приступања, Конвенција ће ступити на снагу деведесетог дана након датума депоновања инструмента ратификације, прихватања, одобрења или приступања од стране те државе или организације.

Члан 31. Одустајање

1. Било када по истеку три године од датума када ова Конвенција ступи на снагу за страну Конвенције, та страна може одустати од Конвенције тако што поднесе писмено обавјештење о томе депозитару. Свако такво одустајање постаје пуноважно деведесетог дана након датума пријема обавјештења код депозитара.
2. Ниједно такво одустајање неће утицати на примјену члана 4. у погледу активности за коју је било дато обавјештење у складу са чланом 4, став 1, или је уложен захтјев за дискусијом у складу са чланом 4, став 2.

Члан 32. Аутентични текстови

Оригинал ове Конвенције, од којих су енглеска, француска и руска верзија текста једнако вјеродостојне, биће депонован код генералног секретара Уједињених нација.

У потврду горе наведеног, дољепотписани који су прописно овлашћени у том смислу, потписали су ову Конвенцију.

Сачињено у Хелсинкију, седамнаестог дана мјесеца марта, хиљаду девет стотина и деведесет друге године.

ПРИЛОГ I

Опасне материје за потребе дефинисања опасних активности

Доље наведене количине односе се на сваку активност или групу активности. Тамо гдје је распон количина дат у Дијелу I, граничне вриједности за количине су максималне количине дате за сваки распон. Пет година након ступања на снагу ове Конвенције, најниже количине које су дате за сваки распон постаће граничне, уколико се не промијене.

Тамо гдје материја или препарат наведен у Дијелу II такође спада у категорију у Дијелу I, користиће се гранична количина наведена у Дијелу II.

За идентификацију опасних активности, стране Конвенције ће узети у обзир предвидљиву могућност погоршања датих опасности и количине опасних материја и њихову близину, без обзира да ли су за њих надлежни један или више оператера.

ДИО I Категорије материја и препарата који нису конкретно именовани у Дијелу II

Категорија	Гранична количина (тоне)
1. Запаљиви гасови 1а) укључујући LPG	200
2. Високо запаљиве течности 1б)	50.000
3. Веома токсичне 1ц)	20
4. Токсичне 1д)	500-200
5. Оксидирајуће 1е)	500-200
6. Експлозивне 1ф)	200-50
7. Запаљиве течности 1г) (њима се рукује под специјалним условима притиска и температуре)	200
8. Опасни за околину 1х)	200

ДИО II Именоване материје

Материја	Гранична количина (тоне)
1. Амонијак	500
2. а Амонијум нитрат 2)	2.500
2. б Амонијум нитрат у облику умјетног ђубрива 3)	10.000

3. Акрилонитрил	200
4. Хлор	25
5. Етилен оксид	50
6. Хидроцијанид	20
7. Хидрофлорид	50
8. Хидросулфид	50
9. Сумпор диоксид	250
10. Сумпор триоксид	75
11. Оловни алкили	50
12. Фозген	0,75
13. Метил изоцијанат	0,15

НАПОМЕНЕ

1. Индикативни критеријуми. У одсутности других одговарајућих критеријума, стране Конвенције могу користити следеће критеријуме код класификовања материја или препарата за потребе Дијела I овог Прилога.

ЗАПАЉИВИ ГАСОВИ: материје које у гасовитом стању при нормалном притиску и помијешане са ваздухом постају запаљиве, а тачка кључања којих је на нормалном притиску 20 степени С или ниже;

(б) **ВИСОКО ЗАПАЉИВЕ ТЕЧНОСТИ:** материје које имају тачку спонтаног запаљења нижу од 21 степен С а тачка кључања којих је при нормалном притиску изнад 20 степени С;

(ц) **ВЕОМА ТОКСИЧНЕ:** материје са особинама које одговарају особинама у ниже приказаној Табели 1 односно Табели 2, и које могу, захваљујући својим физичким и хемијским својствима, изазвати индустријске хаварије.

ТАБЕЛА 1

LD 50 (орал) (1) мг/кг тјелесне тежине LD 50 ≤ 25	LD 50 (дермал) (2) мг/кг тјелесне тежине LD 50 ≤ 50	LC 50 (3) мг/л (инхалација) LD 50 ≤ 0,5
(1) LD 50 орално код пацова		
(2) LD 50 дермално код пацова или зечева		
(3) LC 50 инхалацијом (четири сата) код пацова		

ТАБЕЛА 2

Дискриминаторска доза Мг/кг тјелесне тежине	< 5
гдје је акутна орална токсичност материје код животиња утврђена поступком фиксне дозе.	

(д) ТОКСИЧНЕ: материје са својствима које одговарају онима у Табели 3 или 4 и које имају физичка и хемијска својства која могу да изазову индустријске хаварије.

ТАБЕЛА 3

LD 50 (орал) (1) мг/кг тјелесне тежине 25 < LD 50 ≤ 25	LD 50 (дермал) (2) мг/кг тјелесне тежине 50 < LD 50 ≤ 400	LC 50 (3) мг/л (инхалација) 0,5 < LC 50 ≤ 2
(1) LD 50 орално код пацова		
(2) LD 50 дермално код пацова или зечева		

ТАБЕЛА 4

Дискриминаторска доза
мг/кг тјелесне тежине

= 5

гдје је акутна орална токсичност материје код животиња утврђена поступком фиксне дозе.

ОКСИДИРАЈУЋЕ: материје које доводе до високо егзотермичких реакција када дођу у додир са другим материјама, посебно запаљивим.

(ф) **ЕКСПЛОЗИВНЕ:** материје које могу да експлодирају под утицајем пламена или које су осјетљивије на ударе или трење него динитробензен.

(г) **ЗАПАЉИВЕ ТЕЧНОСТИ:** материје које имају тачку запаљивости нижу од 55 степени С и које остају у течном стању под притиском, гдје посебни услови процеса као што је високи притисак и висока температура, могу изазвати опасност од индустријске хаварије.

(х) **ОПАСНЕ ПО ОКОЛИНУ:** Материје које показују вриједности за акутну токсичност према воденом окружењу што одговара Табели 5.

ТАБЕЛА 5

LC 50 (1) мг/л LC 50 ≤ 10	EC 50 (2) мг/л EC 50 ≤ 10	IC 50 (3) мг/л IC 50 ≤ 10
(1) LC 50 рибе (96 часова)		
(2) EC 50 дапхниа (планктонски рачићи) (48 часова)		
(3) IC 50 алге (72 часа)		
Гдје материје нису одмах деградирајуће, или гдје је $\log Row > 3,0$ (уколико се експериментално не одреди $BFC < 100$).		

LD – доза опасна по живот

LC – концентрација опасна по живот

EC - ефективна концентрација

IC - инхибирајућа концентрација

Row – коефицијент подјеле октанол/вода

BFC – фактор биоконцентрације

2. Ово се односи на амонијум нитрат и мјешавине амонијум нитрата гдје је садржај нитрогена из амонијум нитрата $> 28\%$ по тежини, и на водене растворе амонијум нитрата гдје је концентрација амонијум нитрата $> 90\%$ по тежини.
3. Ово се односи на чиста умјетна ђубрива од амонијум нитрата и на смјесу ђубрива гдје је садржај нитрогена из амонијум нитрата $> 28\%$ по тежини (смјеса ђубрива садржи амонијум нитрат заједно са фосфатом односно поташом).
4. Мјешавине и препарати које садрже такве материје третираће се на исти начин као чисте материје осим уколико они више не показују еквивалентна својства и не могу да изазову прекограничне ефекте.

ПРИЛОГ II

Поступак испитне комисије у складу са чланом 4. и 5.

1. Страна или стране Конвенције које упућују захтјев испитној комисији, а која се утврђује у складу са одредбама овог Прилога, обавијестиће Секретаријат о томе да поднесе једно или више питања комисији. У обавјештењу се наводи предмет упита. Секретаријат ће одмах обавијестити све стране Конвенције о подношењу питања.
2. Испитна комисија се састоји од три члана. Како страна која поставља питање тако и друга страна у испитном поступку, именуваће научног или техничког експерта, а ова два тако именована експерта одредиће заједнички трећег експерта, који ће бити предсједник испитне комисије. Предсједник комисије не може бити држављанин ни једне од страна у испитном поступку нити може имати своје уобичајено мјесто боравка на територији једне од ових страна, нити може бити запослен код једне од ових страна, нити се може бавити овим случајем у било каквој другој функцији.
3. Ако предсједник испитне комисије није именован у року од два мјесеца од именовања другог експерта, извршни секретар Економске комисије за Европу ће, на захтјев било које стране, именовати предсједника у току наредног двомјесечног периода.
4. Ако једна од страна у испитном поступку не именује експерта у року од једног мјесеца од пријема обавјештења од стране Секретаријата, друга страна може информисати извршног секретара Економске комисије за Европу, који ће именовати предсједника испитне комисије у току наредног двомјесечног периода. Након именовања, предсједник испитне комисије ће замолити страну која није именovala експерта да то учини у року од једног мјесеца. Ако то не учини у датом року, предсједник ће информисати извршног секретара Економске комисије за Европу који ће извршити ово именовање у току наредног двомјесечног периода.
5. Испитна комисија ће усвојити свој пословник.
6. Испитна комисија може предузети све одговарајуће мјере у циљу извршења својих функција.

7. Стране у испитном поступку ће олакшати рад испитне комисије, а посебно ће, користећи сва расположива средства:

доставити испитној комисији сва релевантна документа, средства и опрему и информације;

(б) омогућити испитној комисији, када је потребно, да позове свједоке или експерте и прими њихове доказе.

8. Стране у поступку и експерти ће штитити повјерљивост свих информација које приме у повјерењу током рада испитне комисије.

9. Ако се једна од страна у испитном поступку не појави пред испитном комисијом или ако не презентује свој случај, друга страна може да затражи од испитне комисије да настави поступак и да заврши рад. Одсуство једне стране или пропуст стране да презентује свој случај неће представљати препреку наставку и завршетку рада испитне комисије.

10. Уколико испитна комисија не одреди другачије због посебних околности предмета, трошкове испитне комисије, укључујући и награду члановима комисије, сноси једнако стране у испитном поступку. Испитна комисија ће водити записник о свим својим трошковима и о томе доставити коначни извјештај странама.

11. Свака страна која има интерес чињеничне природе у предмету испитног поступка и која може бити погођена мишљењем о предметном питању, може интервенисати у поступку уз сагласност испитне комисије.

12. Одлуке испитне комисије о питањима поступка доносе се већином гласова њених чланова. Коначно мишљење испитне комисије ће одражавати мишљење већине њених чланова и укључиваће и свако издвојено мишљење.

13. Своје коначно мишљење испитна комисија ће презентовати у року од два мјесеца од датума свог формирања, уколико се не нађе за потребно да се продужи овај временски рок за период који не може бити дужи од два мјесеца.

14. Коначно мишљење испитне комисије ће се базирати на прихваћеним научним принципима. Коначно мишљење доставља испитна комисија странама испитног поступка и Секретаријату.

ПРИЛОГ III

Поступак у складу са чланом 4.

1. Страна поријекла може да тражи консултације са другом страном, у складу са ставовима 2. до 5. овог Прилога, како би се утврдило да ли је та страна погођена.

2. За предложене или постојеће опасне активности, страна поријекла ће, за потребе осигурања адекватних и ефикасних консултација, обезбиједити обавјештавање на одговарајућем нивоу сваке стране за коју сматра да може бити погођена и то што је прије могуће, а најкасније када обавјештава своју јавност о тој предложеној или постојећој активности. За постојеће опасне активности такво обавјештење се мора дати најкасније двије године након ступања на снагу ове Конвенције за страну поријекла.

3. Обавјештење ће садржавати, између осталог:

Информације о опасној активности, укључујући све расположиве информације или извјештај, као што су информације сачињене у складу са чланом 6, о могућим прекограничним ефектима у случају индустријске хаварије;

- (б) Назнаку разумног временског периода у којем се тражи одговор по ставу 4. овог члана, узимајући у обзир природу те активности;

а може садржавати и информације из става 6. овог Прилога.

4. Обавијештене стране ће одговорити страни поријекла у року спецификованом у том обавјештењу, потврђујући пријем обавјештења и наводећи да ли они намјеравају да ступе у консултације.

Ако обавијештена страна изјави да не намјерава ступити у консултације, или ако она не одговори у року који је наведен у обавјештењу, неће се примјењивати одредбе утврђене у наредним ставовима овог Прилога. У таквим околностима, право стране поријекла да утврди да ли ће извршити оцјену и анализу на бази свог државног закона и праксе се не прејудицира.

По пријему одговора од обавијештене стране у којом наводи своју жељу да ступи у консултације, страна поријекла ће, ако то већ није учинила, доставити обавијештеној страни:

Релевантне информације у погледу динамике рокова за анализу, укључујући и динамику рокова за слање коментара;

- (б) Релевантне информације о опасној активности и њеним прекограничним ефектима у случају индустријске хаварије;
- (ц) Прилику за учешће у процјенама информација или било којег извјештаја којим се износе евентуални прекогранични ефекти.

Погођена страна ће, на захтјев стране поријекла, обезбиједити другој страни информације које се разумно могу прибавити а које се односе на подручје под надлежношћу погођене стране које би могло бити погођено, када су такве информације потребне за припрему оцјене и анализе и мјера. Информације ће бити саопштене одмах и, по потреби, путем заједничког тијела ако оно постоји.

Страна поријекла ће доставити погођеној страни директно, према потреби, или путем заједничког тијела, ако постоји, документацију са анализом и процјеном, како је описано у Прилогу V, ставови 1. и 2.

Укључене стране ће информисати јавност у подручју које би могло бити погођено опасном активношћу и организоваће дистрибуцију документације са анализом и процјеном за јавност и за органе у релевантним подручјима. Стране ће им омогућити да дају коментар о томе, или приговор на такву опасну активност, а такође ће организовати да се њихова мишљења доставе компетентном органу стране поријекла, било директно том органу или, према потреби, путем стране поријекла у разумном року.

Страна поријекла ће, након комплетирања документације о анализи и процјени, ступити одмах у консултације са погођеном страном у вези са, између осталог, прекограничним ефектима опасне активности у случају индустријске хаварије, и мјера за смањење или елиминисање њених посљедица. Консултације се могу односити на:

евентуалне алтернативе опасној активности, укључујући алтернативу да активност престане и евентуалне мјере за ублажавање прекограничних ефеката на рачун стране поријекла;

- (б) друге облике евентуалне узајамне помоћи за смањење било каквих прекограничних посљедица;
- (ц) све друга одговарајућа питања.

Укључене стране ће се, на почетку ових консултација договорити о разумном временском оквиру за трајање периода консултација. Све такве консултације могу се водити путем одговарајућег заједничког тијела ако оно постоји.

Укључене стране ће обезбиједити да се да потребан извјештај о анализи и процјени, као и о коментарима примљеним у складу са ставом 9. овог Прилога и исхода консултација из става 10. овог Прилога.

Страна поријекла ће обавијестити погођене стране о свакој одлуци која се односи на активност, као и о разлозима и основама на којима се она темељи.

Ако, додатне и релевантне информације у вези са прекограничним ефектима опасне активности, а које нису биле на располагању у вријеме одржавања консултација у вези са том активношћу, постану расположиве укљученој страни, та страна ће одмах информисати другу страну или друге заинтересоване стране. Ако једна од страна то жели, биће одржане нове консултације.

ПРИЛОГ IV

Превентивне мјере у складу са чланом 6.

У зависности од државних закона и пракси, стране, надлежни органи, оператери или сви, заједничким напорима, могу извршити сљедеће мјере:

Постављање општих или специфичних безбједносних циљева;

Усвајање законских одредби или смјерница у вези са безбједносним мјерама и безбједносним стандардима;

Идентификација оних опасних активности које захтијевају специјалне превентивне мјере, које могу укључивати систем издавања дозвола или овлашћења;

Процјена анализе ризика или безбједносних студија за опасне активности и акциони план за имплементацију потребних мјера;

Прибављање информација за надлежне органе које су потребне за оцјену ризика;

Примјена најподесније технологије како би се спријечиле индустријске хаварије и заштитили људи и околине;

У циљу спречавања индустријских хаварија, организовање одговарајуће едукације и обуке за све особе укључене у опасне активности на лицу мјеста под нормалним и ванредним околностима;

Успостављање интерних руководних структура и пракси намијењених за ефикасну имплементацију и одржавање безбједносних прописа;

Праћење и ревизија опасних активности и обављање инспекција.

ПРИЛОГ V

Анализа и оцјена

1. Анализа и оцјена опасне активности се требају обављати у обиму и мјери који варирају у зависности од сврхе за коју се оне обављају.
2. Доље наведена табела илустрира, за потребе релевантних чланова, питања која треба размотрити у анализи и оцјени, за наведене сврхе:

Сврха анализе	Питања која треба размотрити
	(1) Количине и особине опасних материја на лицу мјеста; (2) Кратки описни сценарији репрезентативног узорка индустријских хаварија које могу настати из опасних активности, укључујући и назнаку вјероватноће сваког од њих; (3) За сваки сценариј:

<p>Планирање у хитним случајевима према члану 8.</p>	<p>Приближна количина испуштања;</p> <p>Ниво и озбиљност резултирајућих посљедица за људе и за околину гдје људи не бораве у повољним и неповољним условима, укључујући и обим резултирајућих опасних зона;</p> <p>Временски распон у којем би могла настати индустријска хаварија од почетног догађаја;</p> <p>Свака акција која би се могла предузети за максимално умањење вјероватноће ескалације.</p> <p>(4) Број и распоред становништва у близини, укључујући све велике концентрације људи које се потенцијално могу наћи у опасној зони;</p> <p>(5) Доб, мобилност и осјетљивост тог становништва.</p>
<p>Доношење одлуке о локацији према члану 7.</p>	<p>Додатно на напријед наведене тачке (1) до (5) :</p> <p>(6) Озбиљност штете нанесене људима и околини, у зависности од природе и околности испуштања;</p> <p>(7) Удаљеност од локације опасне активности на којој се штетни ефекти на људе и околину могу разумно појавити у случају индустријске хаварије;</p> <p>(8) Исте информације не само за ову ситуацију него и за планирану или будућу појаву која се разумно може предвидјети.</p>
<p>Информације за јавност према члану 9.</p>	<p>Додатно на напријед наведене тачке (1) до (4) :</p> <p>(9) Људи који могу бити погођени индустријском хаваријом.</p>

<p>Превентивне мјере према члану 6.</p>	<p>Поред напријед наведених тачака (4) до (9), за превентивне мјере ће бити потребне детаљније верзије описа и оцјена датих у тачкама (1) до (3). Осим наведених описа и оцјена, потребно је размотрити сљедећа питања:</p> <p>(10) Услови и количине у којима се рукује опасним материјама;</p> <p>(11) Листа сценарија за врсте индустријских хаварија са озбиљним ефектима треба да укључује примјере који покривају потпуну лепезу размјера хаварије и могућност ефеката од пратећих активности;</p> <p>(12) За сваки сценариј, опис догађаја који би могао изазвати индустријску хаварију и кораке због којих би она могла ексалирати;</p> <p>(13) Оцјена о вјероватноћи настајања сваког корака, дата бар у општим цртама, узимајући у обзир аранжмане под (14);</p> <p>(14) Опис превентивних мјера у смислу опреме и поступака намијењених свођењу на најмању могућу мјеру вјероватноће настајања сваког корака;</p> <p>(15) Оцјена ефеката које могу изазвати одступања од нормалних радних увјета, и накнадни аранжмани за безбједан престанак опасне активности или неког њеног дијела у случају хитне потребе, и о потреби обуке особља како би могли препознати озбиљна одступања у раном стадију и предузети одговарајуће мјере;</p> <p>(16) Оцјена степена у којем би радови на модификацији, оправкама и одржавању опасне активности могли контролне мјере изложити ризику, као и каснији аранжмани за безбједно одржавање контроле.</p>
---	--

ПРИЛОГ VI

Доношење одлуке о локацији у складу са чланом 7.

Даљи текст наводи питања која треба размотрити у складу са чланом 7:

1. Резултати анализе и оцјене ризика, укључујући оцјену у складу са Прилогом V физичких карактеристика подручја у којем се планира обављање опасне активности;

2. Резултати процеса консултација и учешћа јавности;
3. Анализа повећања и смањења ризика изазваног било каквим развојем догађаја на територији погођене стране у односу на постојећу опасну активност на територији стране поријекла;
4. Процјена ризика за околину, укључујући и прекограничне ефекте;
5. Процјена нових опасних активности које би могли бити извор ризика;
6. Разматрање локације нових, као и значајних модификација на постојећим опасним активностима, на сигурној удаљености од постојећих насељених центара, као и успостављање сигурносне зоне око опасних активности; у тим подручјима потребно је детаљније испитати развој активности који би повећао ризик за становништво, или на други начин повећао озбиљност ризика.

ПРИЛОГ VII

Мјере за повећање спремности у хитним случајевима у складу са чланом 8.

Све планови за кризне ситуације на лицу мјеста и ван локације требају се координисати тако да резултирају свеобухватним и ефективним одговором на индустријске хаварије.

Планови за кризне ситуације треба да укључују мјере потребне за локализовање кризне ситуације и за спречавање односно максимално умањење њихових прекограничних ефеката. Они такође треба да садрже систем упозоравања људи и, по потреби, аранжмане за организовање њихове евакуације, других заштитних или спасилачких акција и пружање здравствених услуга.

Планови за кризне ситуације морају презентовати особљу на лицу мјеста, људима који би могли бити погођени ван локације и спасилачким екипама, детаљне информације о техничким и организационим поступцима који су подесни за реаговање у случају индустријске хаварије која би могла имати прекограничне ефекте и за спречавање и максимално умањење последица за људе и околину, како на лицу мјеста тако и ван локације.

Примјери питања која би могла бити обухваћена плановима за кризне ситуације на лицу мјеста укључују:

Улоге и одговорности у организацији овладавања кризом на лицу мјеста;

(б) Опис мјера које треба предузети у случају индустријске хаварије, или неизбежне пријетње од ње, како би се контролисало стање или догађај, или детаљне податке о томе гдје се такав опис може наћи;

(ц) Опис расположиве опреме и средстава;

(д) Аранжмани за осигурање хитног упозорења о индустријским хаваријама надлежног јавног органа који је одговоран за реаговање у хитним ситуацијама ван локације догађаја, укључујући и врсту информација које треба укључити у прво упозорење као и организовање давања детаљнијих информација чим оне буду на располагању;

(е) Организовање обуке особља за дужности које су планиране за њих.

Примјери питања која би могла бити обухваћена плановима за кризне ситуације ван локације догађаја укључују:

Улоге и одговорности у организацији овладавања кризом ван локације догађаја укључујући и то како треба постићи интеграцију са плановима на лицу мјеста;

(б) Методе и поступци које треба примјенити особље за хитне ситуације и медицинско особље;

(ц) Методе за брзо одређивање погођеног подручја;

(д) Аранжмани за осигурање хитног обавјештавања о индустријској хаварији погођених страна или страна које би евентуално могле бити погођене, као и да се та веза одржава и касније;

(е) Идентификација средстава потребних за имплементацију плана и аранжмана за координацију;

(ф) Организовање давања информација у јавност, укључујући, према потреби, аранжмане са појашњавањем и понављањем информација за јавност у складу са чланом 9;

(г) Организовање обуке и вјежби.

Планови за кризне ситуације могли би укључивати мјере за третирање, сакупљање, чишћење, складиштење, уклањање и безбједно уништавање опасних материја и контаминираних материјала; као и мјере за обнову.

ПРИЛОГ VIII

Информације за јавност у складу са чланом 9.

Назив компаније, адреса опасне активности и идентификација по позицији коју има особа која даје информације;

Објашњење опасне активности једноставним језиком, укључујући ризике;

Обични називи или генерички називи или класификација према општој опасности материја и препарата који су укључени у опасну активност, са индикацијом њихових главних опасних карактеристика;

Опште информације које резултирају из оцјене утицаја на околину, ако су расположиве и релевантне;

Опште информације које се односе на природу индустријске хаварије која би могла евентуално настати из опасне активности, укључујући њене потенцијалне ефекте на становништво и околину;

Адекватне информације о томе како ће погођено становништво бити упозорено и стално бити обавјештавано у случају индустријске хаварије;

Адекватне информације о акцијама које погођено становништво мора предузети и о понашању које мора прихватити у случају индустријске хаварије;

Адекватне информације о аранжманима који су организовани у вези са опасном активношћу, укључујући и везу са хитним службама, за рјешавање кризне ситуације код индустријске хаварије, смањење озбиљности индустријских хаварија и ублажавање њихових ефеката;

Опште информације о плану хитних служби за кризне ситуације ван локације догађаја, који су сачињени за борбу против посљедица хаварије ван локације догађаја, укључујући прекограничне ефекте индустријске хаварије;

Опште информације о специјалним захтјевима и условима којима подлијеже опасна активност према релевантним државним прописима и управним одредбама, укључујући системе издавања дозвола и овлашћења;

Детаљи о томе гдје се могу добити даље релевантне информације.

ПРИЛОГ IX

Системи обавјештавања о индустријској хаварији у складу са чланом 10.

Системи обавјештавања о индустријској хаварији ће омогући најбржи могући пренос података и прогноза према раније утврђеним кодовима који користе компатибилне системе за пренос података и системе за обраду података за хитна упозорења и реаговање, као и за мјере за максимално умањење и ограничавање посљедица прекограничних ефеката, узимајући у обзир различите потребе на различитим нивоима.

Обавјештење о индустријској хаварији ће укључивати следеће:

Врсту и величину индустријске хаварије, укључене опасне материје (ако су познате), и озбиљност њених могућих последица;

Вријеме појаве и тачна локација хаварије;

Друге расположиве информације које су потребне за ефикасно реаговање на индустријску хаварију.

Обавјештење о индустријској хаварији се мора допуњавати у одговарајућим интервалима, или када год се то захтијева, додатним релевантним информацијама о развоју ситуације у вези са прекограничним ефектима.

Потребно је предузети и обављати редовне провјере и контроле ефикасности система обавјештавања о индустријској хаварији, укључујући и редовну обуку укљученог особља. Према потреби, такве провјере, контроле и обука се врше заједнички.

ПРИЛОГ X

Узајамна помоћ у складу са чланом 12.

Свеукупно усмјеравање, контрола, координација и надзор помоћи је одговорност стране која тражи помоћ. Особље укључено у операцију пружања помоћи ће дјеловати у складу са релевантним законима стране која тражи помоћ. Одговарајући органи стране која тражи помоћ ће сарађивати са органом којег именује страна која пружа помоћ, у складу са чланом 17, а који је одговоран за директни оперативни надзор особља и опреме коју обезбјеђује страна која пружа помоћ.

Страна која тражи помоћ ће, у границама својих способности, обезбиједити локалне објекте и услуге за исправно и ефикасно пружање помоћи, и обезбиједиће заштиту особља, опреме и материјала унесених на територију од стране или у име стране која пружа помоћ у ту сврху.

Уколико није другачије договорено, помоћ ће се обезбиједити на трошак стране која тражи помоћ. Страна која пружа помоћ може у свако доба одустати у цјелости или дјелимично од наплате трошкова.

Страна која тражи помоћ ће уложити максималне напоре да омогући страни која пружа помоћ и особама које раде у њено име да добију повластице, имунитет или олакшице потребне за брзо извршење њихових функција у пружању помоћи. Од стране која тражи помоћ неће се захтијевати да примјењује ову одредбу на своје држављане или особе са сталним боравком или да им омогући повластице и имунитет како је напријед поменуто.

Релевантна страна ће, на захтјев стране која тражи помоћ или стране која пружа помоћ, настојати да олакша транзит кроз своју територију прописно најављеног особља, опреме и средстава укључених у пружање помоћи, према страни и од стране која тражи помоћ.

Страна која тражи помоћ ће олакшати улазак на, боравак у и одлазак са њене државне територије прописно најављеног особља, опреме и имовине који су укључени у помоћ.

У погледу радњи које директно резултују из пружене помоћи, страна која тражи помоћ ће, у односу на смрт или повреду особа, штету или губитак имовине, или штету на околину која је изазвана на њеној територији током пружања тражене помоћи, сматрати недужном и обештети страну која пружа помоћ или особе које раде у њено име и осигурати накнаду штете за смрт или повреду коју су претрпили, и за губитак или штету на опреми или другој имовини која је укључена у пружање помоћи. Страна која тражи помоћ ће бити одговорна за обраду тужби које поднесу треће стране против стране која пружа помоћ или особа које раде у њено име.

Укључене стране ће блиско сарађивати како би олакшали рјешење правних поступака и тужби који би могли резултовати из операција пружања помоћи. Свака страна може да тражи помоћ у медицинском лијечењу или у привременом пресељењу на територију друге стране особа укључених у хаварију.

Погођена страна или страна која тражи помоћ може у свако доба, након одговарајућих консултација и уз обавјештење, затражити престанак пружања помоћи која се даје према овој Конвенцији. Када се достави такав захтјев, релевантне стране ће консултовати једна другу с циљем договора око одговарајућег престанка помоћи.

ПРИЛОГ XI

Размјена информација у складу са чланом 15.

Информације ће укључити следеће елементе, који такође могу бити предмет мултилатералне и билатералне сарадње:

- (а) Законодавне и административне мјере, политике, циљеви и приоритети за спречавање, спремност и реаговање, научне активности и техничке мјере за смањење ризика од индустријских хаварија од опасних активности, укључујући ублажавање прекограничних ефеката;
- (б) Мјере и планови за кризне ситуације на одговарајућем нивоу који погађају друге стране;
- (ц) Програми за мониторинг, планирање, истраживање и развој, укључујући њихову имплементацију и надзор;
- (д) Мјере предузете у погледу спречавања, спремности и реаговања на индустријске хаварије;
- (е) Искуство са индустријским хаваријама и сарадњом у реаговању на индустријске хаварије са прекограничним ефектима;
- (ф) Развој и примјена најбољих расположивих технологија за бољу заштиту и сигурност околине;

(г) Спремност у хитним случајевима и реаговања;

(х) Методе које се користе за прогнозирање ризика, укључујући критеријуме за праћење и оцјену прекограничних ефеката.

ПРИЛОГ XII

Задаци за узајамну помоћ у складу са чланом 18, став 4.

Сакупљање и дистрибуирање информација и података

(а) Успостављање и функционисање система за обавјештавање о индустријској хаварији који може дати информације о индустријским хаваријама и експертима, да би укључили експерте што је брже могуће у пружање помоћи;

(б) Успостављање и функционисање банке података за пријем, обраду и дистрибуирање потребних информација о индустријским хаваријама, укључујући и њихове посљедице, и такође за мјере које се примјењују и њихову ефикасност;

(ц) Израда и одржавање листе опасних материја, укључујући њихове релевантне карактеристике, и информације о томе како руковати са њима у случају индустријске хаварије;

(д) Успостављање и одржавање регистра експерата за обезбјеђење консултација и других врста помоћи у погледу спречавања, спремности и мјера за реаговање, укључујући мјере обнове;

(е) Одржавање листе опасних активности;

(ф) Производња и одржавање листе опасних материја наведених у одредбама Прилога I, Део I.

Истраживање, обука и методологија

(а) Развој и обезбјеђење модела на бази искуства из индустријских хаварија, и сценарији за мјере спречавања, спремности и реаговања;

(б) Промовисање едукације и обуке, организација међународних симпозијума и промовисање сарадње у истраживању и развоју.

Техничка помоћ

(а) Извршавање савјетодавних функција с циљем јачања способности примјене мјера за спречавање, спремност и реаговање;

(б) Предузимање на захтјев једне стране извршења инспекције њених опасних активности и пружање помоћи у организовању својих државних инспекција према захтјевима ове Конвенције.

Помоћ у случају кризе

Пружање помоћи, на захтјев једне стране, која, између осталог, укључује и слање експерата на лице мјеста догађаја индустријске хаварије како би пружили консултантску и другу врсту помоћи у реаговању на догађај индустријске хаварије.

ПРИЛОГ XIII

Арбитража

1. Страна које улаже жалбу или стране Конвенције у спору ће обавијестити Секретаријат о томе да су се договориле доставити спор на арбитражу у складу са чланом 21, став 2, ове Конвенције. Обавјештење ће садржавати предмет арбитраже, а нарочито чланове ове Конвенције чије тумачење или примјена представља спорно питање. Секретаријат ће упутити примљене информације свим странама ове Конвенције.
2. Арбитражни трибунал ће се састојати од три члана. Страна или стране које се жале и друга страна или стране Конвенције у спору ће именовати по једног арбитра, а два тако именована арбитра ће именовати уз заједничку сагласност трећег арбитра, који ће предсједавати арбитражним трибуналом. Овај арбитар не може бити држављанин ни једне од страна у спору, нити може имати своје стално мјесто боравка на територији једне од ових страна, нити бити запослен ни код једне од њих, нити ће радити на том случају ни у једној другој функцији.
3. Ако предсједник арбитражног трибунала није наименован у року од два мјесеца од именовања другог арбитра, извршни секретар Економске комисије за Европу ће, на захтјев било које стране у спору, именовати предсједника у наредном двомјесечном периоду.
4. Ако једна од страна у спору не именује арбитра у року од два мјесеца од пријема захтјева, друга страна може о томе информисати извршног секретара Економске комисије за Европу, који ће затим именовати предсједника арбитражног трибунала у наредном двомјесечном периоду. По именовању, предсједник арбитражног трибунала ће затражити од стране која није именovala арбитра да то учини у року од два мјесеца. Ако то не учини у том периоду, предсједник ће информисати извршног секретара Економске комисије за Европу, који ће извршити ово именовање у наредном двомјесечном периоду.
5. Арбитражни трибунал ће донијети своју одлуку у складу са међународним правом и у складу са одредбама ове Конвенције.

6. Сваки арбитражни трибунал конституиран према одредбама из овог Прилога израдиће властити пословник.
7. Одлуке арбитражног трибунала, и о процесним и о материјалним питањима спора, доносе се већином гласова.
8. Арбитражни трибунал може предузети све одговарајуће мјере да утврди чињенице.
9. Стране у спору ће олакшати рад арбитражног трибунала, а нарочито ће, користећи сва средства која им стоје на располагању:
доставити сву релевантну документацију, садржаје и информације;
(б) омогућити трибуналу да, према потреби, позове свједоке или експерте и да прими њихове доказе.
10. Стране у спору и арбитри ће штитити повјерљивост свих информација које приме у повјерењу током спровођења поступка арбитраже.
11. Арбитражни трибунал може, на захтјев једне од страна, да препоручи предузимање привремених мјера заштите.
12. Ако се једна од страна у спору не појави пред арбитражним трибуналом или ако не заступа свој став, друга страна може да затражи од суда да настави поступак и да донесе своју коначну одлуку. Одсуствовање једне од страна или пропуштање стране да заступа свој случај не твори препреку за поступак.
13. Арбитражни трибунал може да саслуша и одреди протутужбе које настају директно из предмета спора.
14. Уколико арбитражни трибунал не одреди другачије због посебних околности предметног случаја, трошкове трибунала, укључујући и награду његових чланова, сноси једнако стране у спору. Трибунал ће водити евиденцију свих својих трошкова и доставиће коначни извјештај о томе странама у спору.
15. Свака страна Конвенције која има интерес правне природе у предмету спора и која може бити погођена одлуком у предметном случају, може интервенисати у поступку уз пристанак трибунала.
16. Арбитражни трибунал ће донијети своју одлуку у року од пет мјесеци од датума свог успостављања, уколико он не сматра потребним продужити временски рок за период који не би прелазео пет мјесеци.
17. Одлука арбитражног трибунала ће бити пропраћена образложењем. Она ће бити коначна и обавезујућа за све стране у спору. Арбитражни трибунал ће своју одлуку пренијети свим странама у спору, као и Секретаријату. Секретаријат ће упутити примљене информације свим странама ове Конвенције.

18. Спор који настане између страна у вези са тумачењем или извршењем арбитражне одлуке може да достави било која страна арбитражном трибуналу који је донио ту одлуку или, ако се до овога трибунала не може доћи, неком другом трибуналу конституисаном у ту сврху на исти начин као и први.